

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ผลของการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีต่อความสามารถทางการเขียน ความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4" นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูล
2. การสุ่มตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอภิปรายกลุ่มย่อย การเขียน ความเรียงภาษาไทย และเกณฑ์การประเมินการเขียน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาใน แผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียน ความเรียง

2. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การสร้าง แผนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่ใช้

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียน ราชประชาสมาสัยฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ จำนวน 5 ห้องเรียน โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยการให้นักเรียน

เขียนความเรียง 1 เรื่อง นำคะแนนของนักเรียนในแต่ละห้องมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เลือกห้องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตใกล้เคียงกัน จำนวน 2 ห้องเรียน มาทดสอบความแปรปรวน (F-Test) ผลจากการทดสอบพบว่า ไม่มีความแตกต่างของความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม จึงมาทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t-Test) พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูรายละเอียดที่ภาคผนวก จ) หลังจากนั้นใช้วิธีจับสลากเพื่อให้นักเรียนห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม แล้วทำการทดสอบก่อนการทดลองสอน (Pre-Test) โดยให้เขียนความเรียงเรื่อง "เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม" นำคะแนนมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทดสอบความแปรปรวน (F-Test) ผลจากการทดสอบพบว่าไม่มีความแตกต่างของความแปรปรวนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จึงมาทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t-Test) ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ค่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูรายละเอียดที่ภาคผนวก จ) ต่อจากนั้นกำหนดให้กลุ่มทดลองใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยและกลุ่มควบคุมใช้การเรียนแบบปกติ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามเขียนความเรียงภาษาไทย แผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเขียนความเรียงภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยศึกษาดำรงการเขียนความเรียงเกี่ยวกับการกำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียน อีกทั้งช่วงเวลาดังกล่าว รัฐบาลมีนโยบายให้ทุกหน่วยงานช่วยกันรณรงค์ให้เห็นความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยจึงนำผลการศึกษากลับมาเกี่ยวกับการกำหนดหัวข้อเรื่องในการเขียนความเรียงและแนวนโยบายดังกล่าว มาสร้างเป็นแบบสอบถามเขียนความเรียงภาษาไทยสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

1.1 แบบสอบถามเขียนความเรียงภาษาไทยที่ใช้สอบก่อนการทดลองสอน (Pre-Test) โดยให้เขียนความเรียงเรื่อง "เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม" ความยาวไม่ต่ำกว่า 350 คำ ใช้เวลาในการเขียน 50 นาที (ดูรายละเอียดที่ภาคผนวก ง)

1.2 แบบสอบการเขียนความเรียงภาษาไทยที่ใช้สอบหลังการทดลองสอน (Post-Test) โดยให้เขียนความเรียงเรื่อง "การอนุรักษ์ธรรมชาติอีกบทบาทของเด็กไทย" ความยาวไม่ต่ำกว่า 350 คำ ใช้เวลาในการเขียน 50 นาที (ดูรายละเอียดที่ภาคผนวก ง)

ผู้วิจัยนำแบบสอบการเขียนความเรียงภาษาไทยทั้ง 2 ฉบับ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบ ทุกท่านมีความเห็นว่า ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยจึงเก็บแบบสอบการเขียนความเรียงภาษาไทยทั้ง 2 ฉบับ ไว้ใช้ในการทดลองต่อไป

2. แผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย จำนวน 2 ชุด ชุดหนึ่งใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย อีกชุดหนึ่งใช้การเรียนแบบปกติ แผนการสอนทั้ง 2 ชุดนี้ แต่ละแผนจะประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการประเมินผล ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาต่อไปนี้คือ การเรียบเรียงเรื่องราวในการเขียน ไวยากรณ์ในการเขียน การใช้ไวยากรณ์ในการเขียน การเขียนบรรยายเหตุการณ์ การเขียนเล่าเรื่องราว การเขียนพรรณนาสภาพหรือลักษณะ การเขียนแสดงความรู้สึกรู้สึกและการเขียนแสดงทัศนคติ ซึ่งใช้เวลาในการสอน แผนละ 2 คาบ 100 นาที รวม 16 คาบ 8 สัปดาห์

ผู้วิจัยนำแผนการสอนทั้ง 2 ชุด ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงตามเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับหัวข้อในการอภิปรายที่ใช้ในแผนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่ใช้ในการอภิปราย และปรับการใช้ภาษาในหัวข้อของการอภิปรายให้ชัดเจน หลังจากนั้นข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแผนการสอนแล้ว นำแผนการสอนจำนวน 1 แผน ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อดูความเหมาะสมของแผนการสอน นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงรายละเอียดของเนื้อหาที่ใช้สอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการสอน ก่อนที่จะนำไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างประชากร (ดูรายละเอียดแผนการสอนที่ภาคผนวก ค)

3. เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทย

3.1 ผู้วิจัยนำเกณฑ์การตรวจเรียงความของ เอช แอล จากอบส์ และคณะ (H. L. Jacobs et al., 1981 : 30) มาปรับใช้ในการตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทย ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวพิจารณาความสามารถด้านต่าง ๆ ของการเขียนและให้น้ำหนักขององค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เนื้อหา	30	คะแนน
2. การเรียบเรียงความคิด	20	คะแนน
3. การใช้ถ้อยคำ	20	คะแนน
4. การใช้ไวยากรณ์	25	คะแนน
5. กลไกทางภาษา	5	คะแนน

สำหรับรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนและระดับความสามารถขององค์ประกอบแต่ละด้าน ปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนนและระดับความสามารถขององค์ประกอบแต่ละด้านของการเขียนความเรียง

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
1. เนื้อหา	27-30	ยอดเยี่ยม-ดีมาก	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดี เขียนได้ใจความดี ขยายความต่อเนื่อง และสมเหตุสมผล เนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน
	22-26	ดี-ปานกลาง	มีความรู้ในเรื่องที่เขียนบ้าง เขียนได้ใจความพอที่จะขยายความได้อย่างต่อเนื่องและสมเหตุสมผล เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียนแต่ขาดรายละเอียด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	17-21	พอใช้-อ่อน	มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนอย่างจำกัด เขียนได้ความน้อย และไม่สามารถขยายใจความได้
	13-16	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เขียนไม่ได้ใจความ
	0-12	ไม่มีความสามารถทางด้านเนื้อหา	เขียนไม่ตรงเรื่อง หรือไม่เพียงพอแก่การประเมิน
2. การเรียบเรียงความคิด	18-20	ยอดเยี่ยม-ดีมาก	ความเรียงที่เขียนได้อย่างสละสลวย แสดงความคิดอย่างชัดเจนประกอบด้วยเหตุผลสนับสนุน ได้รับความกระชับรัดเรียบเรียงความคิดได้ดี ลำดับความอย่างสมเหตุสมผลและต่อเนื่อง
	14-17	ดี-ปานกลาง	การแสดงความคิดไม่ต่อเนื่องในบางครั้ง เรียบเรียงความคิดไม่ดีนัก แต่ยังจับใจความสำคัญได้ เหตุผลที่นำมาสนับสนุนมีน้อย ลำดับความยังสมเหตุสมผล
	10-13	พอใช้-อ่อน	ความเรียงที่เขียนไม่สละสลวย การแสดงความคิดสับสนหรือไม่ต่อเนื่อง ขาดการลำดับความอย่างสมเหตุสมผล
	7-9	อ่อนมาก	ความเรียงที่ไม่สามารถสื่อสารได้ ไม่มี การแสดงความคิด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	0-6	ไม่มีความสามารถในการเรียบเรียงความคิด	เขียนน้อยมากจนประเมินไม่ได้
3. การใช้ถ้อยคำ	18-20	ยอดเยี่ยม-ดีมาก	ความเรียงที่มีการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนถูกต้องเหมาะสม สื่อความหมายได้ชัดเจน
	14-17	ดี-ปานกลาง	ความเรียงที่มีการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนไม่ถูกต้องในบางครั้ง แต่ยังสื่อความหมายได้
	10-13	พอใช้-อ่อน	ความเรียงที่มีการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนผิดบ่อยและไม่สามารถสื่อความหมายได้
	7-9	อ่อนมาก	มีความรู้ในการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนน้อย
	0-6	ไม่มีความสามารถในการใช้ถ้อยคำในการเขียน	มีความรู้ในการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนน้อยมากจนไม่เพียงพอต่อการประเมินในการเขียน
4. การใช้ไวยากรณ์	22-25	ยอดเยี่ยม-ดีมาก	ความเรียงที่มีการใช้รูปประโยคซับซ้อนได้ดี มีผิดพลาดน้อยมากในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยา การเรียงลำดับคำ การใช้สรรพนามบุพบทและสันธาน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	18-21	ดี-ปานกลาง	ความเรียงที่มีการใช้รูปประโยคถูกต้อง แต่เป็นประโยคแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน มีข้อผิดพลาดน้อยในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยา การเรียงลำดับคำ การใช้สรรพนาม บุพบท และสันธาน
	11-17	พอใช้-อ่อน	มีข้อผิดพลาดหลายแห่งในโครงสร้างของรูปประโยคแบบง่าย ๆ และซับซ้อน มีข้อผิดพลาดบ่อยในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยา การเรียงลำดับคำ การใช้สรรพนาม บุพบท และสันธาน
	5-10	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยคอย่างแท้จริง พบความผิดพลาดมาก
	0-4	ไม่มีความสามารถในการใช้ไวยากรณ์	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยคเลย ไม่สามารถสื่อสารได้หรือไม่เพียงพอต่อการประเมิน
5. กลไกทางภาษา	5	ยอดเยี่ยม-ดีมาก	มีความรู้ในกฎเกณฑ์ของการเขียนดี มีข้อผิดพลาดน้อยมากในเรื่องตัวสะกด การันต์ เครื่องหมายวรรคตอน และการขึ้นย่อหน้า

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	4	ดี-ปานกลาง	พบข้อผิดพลาดในเรื่องตัวสะกด การรันต์ เครื่องหมายวรรคตอน และการขึ้นย่อหน้าเป็นบางครั้ง แต่ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยน
	3	พอใช้-อ่อน	พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งในเรื่องตัวสะกด การรันต์ เครื่องหมายวรรคตอน และการขึ้นย่อหน้า ลายมืออ่านไม่ออก จับใจความไม่ได้
	2	อ่อนมาก	ไม่มีความรู้เรื่องกฎเกณฑ์การเขียน พบแต่ข้อผิดพลาดในเรื่องตัวสะกด การรันต์ เครื่องหมายวรรคตอนและการขึ้นย่อหน้า
	1	ไม่มีความสามารถในการใช้กลไกทางภาษาในการเขียน	เขียนไม่เป็นตัว ผิดพลาดเรื่องตัวสะกด การรันต์ เครื่องหมายวรรคตอนและการขึ้นย่อหน้ามากจนไม่เพียงพอต่อการประเมิน

3.2 ผู้วิจัยนำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยที่ปรับแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว จึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร พร้อมกับแผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย 1 แผน นำความเรียงที่นักเรียนเขียนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านและผู้วิจัยตรวจ

3.3 นำคะแนนที่ได้จากการตรวจระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน และผู้วิจัยมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนน ปรากฏว่า มีค่าความสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนอยู่ในระดับ 0.92 0.82 และ 0.85 ตามลำดับ (ดูรายละเอียดที่ภาคผนวก จ)

3.4 หลังจากที่ผู้วิจัยตรวจความเรียงผ่านไป 1 สัปดาห์แล้ว ผู้วิจัยตรวจความเรียงทั้งหมดอีกครั้ง นำคะแนนของการตรวจครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มาวิเคราะห์หาความเที่ยงของการตรวจให้คะแนนระหว่างครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของผู้วิจัย โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อหาความเที่ยงของการตรวจให้คะแนน ปรากฏว่า มีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับ 0.81 (ดูรายละเอียดที่ภาคผนวก จ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ขอจดหมายแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขออนุญาตทำการทดลองสอนครั้งนี้
2. ทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยก่อนการทดลองสอนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้เขียนความเรียงเรื่อง "เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม"
3. ทำการทดลองสอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ตามแผนการสอนที่สร้างขึ้น 2 ชุด ชุดละ 8 แผน ๆ ละ 2 คาบ รวมเวลาในการสอนทั้งหมด กลุ่มละ 16 คาบ
4. ทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสอนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้เขียนความเรียงเรื่อง "การอนุรักษ์ธรรมชาติอีกบทบาทของเด็กไทย"
5. ตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยโดยผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังการทดลองสอนของกลุ่มทดลองที่ใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในการสอน และกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติ มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t-Test) เพื่อดูความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในการสอน กับกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติแล้วนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางเรียงประกอบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. การคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fX}{N}$$

- $\bar{X}$ แทน ค่ามัชฌิมเลขคณิต
 ΣfX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม

(John E. Freund, 1981 : 61)

2. การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\left\{ \frac{\Sigma fx^2}{N} - (\bar{X})^2 \right\}}$$

S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Σfx^2	แทน	ผลรวมของคะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยแต่ละตัว ยกกำลังสองของแต่ละกลุ่ม
$\bar{X}$	แทน	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของแต่ละกลุ่ม
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม

(ประคอง กรรณสูต, 2528 : 89)

3. การทดสอบความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างประชากรก่อนการทดลอง ใช้สูตร

$$F = \frac{S^2_1}{S^2_2}$$

F	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยของทั้งสองกลุ่ม
S^2_1	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยของกลุ่มที่ 1
S^2_2	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทยของกลุ่มที่ 2

(ประคอง กรรณสูต, 2528 : 89)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของนักเรียน 2 ห้อง ที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตใกล้เคียงกันมากที่สุด และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตระหว่างกลุ่มที่ใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยในการสอน กับกลุ่มที่ใช้การสอนแบบปกติ ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(N_1 - 1) S_1^2 + (N_2 - 1) S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right\}}}$$

t	แทน อัตราส่วนวิกฤต
$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน ค่ามัชฌิมเลขคณิตการเขียนความเรียงภาษาไทยของกลุ่ม 1, 2
N_1, N_2	แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มที่ 1, 2
S_1^2, S_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มที่ 1, 2
N	แทน ค่าแห่งชั้นของความเป็นอิสระ (df = $N_1 + N_2 - 2$)

(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2534 : 102)

5. การหาค่าความตรงของการใช้เกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงภาษาไทย ระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน และผู้วิจัย และการหาค่าความเที่ยงของการตรวจความเรียงภาษาไทยระหว่างครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ของผู้วิจัย ใช้สูตร

$$r_{xy} = \frac{NXY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2][N\Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

r_{XY}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ΣX	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของผู้ตรวจคนที่ 1
ΣY	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของผู้ตรวจคนที่ 2

ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของผู้ตรวจคนที่ 1
ΣY^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของผู้ตรวจคนที่ 2
ΣXY	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของผู้ตรวจทั้งสองคน
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูต, 2528 : 164)